

Jordemodern

SVENSKA
BARNMORSKEFÖRBUNDETS
TIDSKRIFT

TEMA INDIVIDUALISERAD FÖRLOSSNINGSVÅRD

JANUARI-FEBRUARI NR 1-2 2017

4

14

25

- 4 Individualiserad förlossningsvård – vem bestämmer?
Gemensam dag om framtidens förlossningsvård
- 8 Informerat samtycke ur ett brukarperspektiv
- 11 Min kropp. Mitt barn. Mitt val.
- 14 Ett smörgåsbord för alla
- 16 Vänta och föda barn i Sverige – Föräldrars och barnmorskors önskemål
- 19 Att välja och att veta bäst – om makt och tolkningsföreträde
- 23 Det vi faktiskt kan erbjuda
- .....
- 25 Normal Labour & Birth – Fysiologiskt födande i fokus
- 31 Socialstyrelsen – Socioekonomiska faktorer påverkan på kvinnors och barns hälsa
- 32 Rapport Goda Levnadsvanor
- 33 Insänt
- 34 Ordförande har ordet
- 35 Medlemsmöten
- 36 Undergrupp är inget för oss! – I SCBs klassificeringssystem behöver barnmorskors ämnesinriktning för forskning tydliggöras
- 38 Författarregister Jordemodern 2016
- 39 Artikelregister Jordemodern 2016

FOTO FRAMSIDA Dominique Hernandez

Jordemodern

JORDEMODERN SVENSKA BARNMORSKEFÖRBUNDET (UTGIVARE) ISSN 0021-7468

Ansvärg utgivare & förbundsordförande

Mia Ahlberg

Chefredaktör

Margareta Rehn
margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Jordemodern förbehåller sig rätten att korta och redigera insänt material.

Manusgranskning

Birgita Klepke

Grafisk formgivning

AB Huset Makalösa

Tryck

Ätta.45 Tryckeri AB

Jordemodern

utkommer 10 gånger per år

Prenumeration

förnyas årligen, 650 kronor

Annonsbokning

jordemodern@barnmorskeforbundet.se
08-10 70 88

Sista bokningsdag för medlemsannonser

den 10:e i månaden före utgivningsdatum

Svenska Barnmorskeförbundet

Baldersgatan 1

114 27 Stockholm

08-10 70 88

kansli@barnmorskeforbundet.se

www.barnmorskeforbundet.se

Ta vara på barnmorskors kompetens och erfarenhet

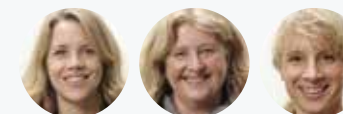
■ Att det finns stora problem nationellt inom förlossningsvården är ingen nyhet. Regeringen har gjort en stor satsning på förlossningsvård och kvinnohälsa och det var både nödvändigt och välkommet. Trots denna satsning sker det en mycket oroväckande utveckling inom förlossningsvården med nedläggningar, en ohållbar arbetsmiljö med uppsägningar som följd och en växande frustration i barnmorskekåren. För att inte krisen ska förvärras ytterligare, och få mycket allvarliga konsekvenser för kvinnor, barn och deras familjer, behövs en tydlig strategi som syftar till att förbättra både arbetsmiljö, villkor och arbetssätt för barnmorskor inom mödra- och förlossningsvård.

Svenska Barnmorskeförbundet företräder barnmorskeprofessionen och kunskapsområdet sexuell och reproduktiv och perinatal hälsa. Förbundet arbetar för att främja forskning och implementering av forskningsresultat som bidrar till kvalitet och säkerhet inom kvinnovården.

Svenska Barnmorskeförbundet organiserar 80 procent av alla barnmorskor i Sverige och har genom både det vetenskapliga rådet och utbildningsrådet egna sakkunniga experter inom betydelsefulla områden som rör barnmorskans yrkesutövning och kvinnors och barns hälsa.

Ta del av barnmorskors kunskap och kompetens! Sverige har ett unikt system inom mödrahälsovård och förlossningsvård som håller på att gå förlorat. Med anledning av den rådande situationen har Svenska Barnmorskeförbundet bitt om ett möte med Folkhälso- och sjukvårdsminister Gabriel Wikström för att diskutera vår och regeringens syn på saken och möjliga vägar framåt.

Det är hög tid att försäkra Sveriges befolkning om att vård i samband med graviditet och barnafödande – kvinnosjukvården – är trygg, säker och tillgänglig för alla, oavsett var i landet du bor.

Mia Ahlberg förbundsordförande

Eva Nordlund vice ordförande

Marianne Weichselbraun vice ordförande
Svenska Barnmorskeförbundet

Svenska Barnmorskeförbundet
– den professionella sammanslutningen
för legitimerade barnmorskor och
barnmorskestuderande.

■ Läs SvD Debatt

”Öka inflytandet för barnmorskorna
– Svenska Barnmorskeförbundet”
2016-12-21

www.barnmorskeforbundet.se

Vem ska tolka och bestämma vad en barnmorska ska göra?

Dagens Samhälle publicerade i december 2016 en artikel skriven av en liberal kvinnlig krönikör som i en salig blandning handlade om abortvård, barnmorskebrist och kvinnor som dör.

■ **I artikeln påstår** krönikören att det finns ett samband mellan barnmorskebrist och att kvinnor dör i samband med förlossningen. Hon gör också gällande att barnmorskor därför inte ska arbeta med abortvård utan istället arbeta med förlossningar. Hennes lösning är att man ska utbilda abortsköterskor att utföra abortvården för att frigöra fler barnmorskor till förlossningen. I artikeln kan man också ana att frågan om rätten till samvetsfrihet – samvetsklausul – för barnmorskor att inte utföra aborter ligger till grund för hennes förslag.

Hennes artikel innehåller en mängd problematiska och en del rent felaktiga påståenden som Svenska Barnmorskeförbundet tillsammans med Vårdförbundet, Svensk sjuksköterskeföreningen och RFSU har besvarat i en kommentar.

Mia Ahlberg Förbundsordförande
mia.ahlberg@barnmorskeforbundet.se

” Vi barnmorskor har länge talat om att vården i samband med graviditet och förlossning har en kris. Denna fråga måste nu betraktas som politisk och en nationell översyn bör initieras omedelbart.

Att vi står inför en stor utmaning för att rekrytera och behålla barnmorskor inom slutenvården och primärvården är ingen hemlighet. Inte heller att vi väntar stora pensionsavgångar. Att olika personer försöker komma med lösningar på hur detta ska lösas är kanske bra, men om dessa personer inte har kunskap om vad som ingår i en barnmorskas utbildning och varför vi är bäst lämpade att bedriva en viss typ av vård kan det lätt bli väldigt fel.

De barnmorskor som arbetar med abortvård på abortmottagningar har valt det själva och de gör ett fantastiskt jobb som förtjänar djupaste respekt. Att de skulle förflyttas till en förlossningsavdelning, eventuellt mot sin vilja, är ingen bra lösning för någon. Varken för barnmorskorna eller för kvinnorna som vårdas. De barnmorskor som arbetar på mindre kliniker där gyn, abortvård, förlossning och

BB-vård ingår i arbetet har en unik och bred kompetens som är ovärderlig i mötet med kvinnan.

Barnmorskeutbildningen handlar om att ha kunskap om kvinnans sexuella och reproduktiva liv ur ett holistiskt perspektiv och det tar lång tid att lära sig. En barnmorskeutbildning går inte att ersätta med en enstaka kurs i abortverksamhet.

Vi barnmorskor har länge talat om att vården i samband med graviditet och förlossning har en kris. Denna fråga måste nu betraktas som politisk och en nationell översyn bör initieras omedelbart. Hur den ska lösas är en fråga för politiker, företrädare för professionerna och de kvinnor som ska vårdas. Vad gäller abort och barnmorskans kompetensområde så har Barnmorskeförbundets etiska råd mycket tydligt uttalat sig i frågan, vilket kan vara väl värt att påminna om ännu en gång.

”Att utbilda sig till barnmorska är ett val. Barnmorskans kompetensområde är sexuell och reproduktiv hälso- och sjukvård och där ingår bland annat abortvård och preventivmedelsrådgivning. Det framgår tydligt i kompetensbeskrivning för legitimerad barnmorska (Socialstyrelsen 2006). Den som av samvetsskäl inte kan tänka sig att delta i abortvård ska inte utbilda sig till barnmorska. Inom alla verksamhetsgrenar inom sexuell och reproduktiv hälso- och sjukvård kan barnmorskan möta kvinnor som är önskat gravida och som har gjort eller ska göra en abort. Det är en rättighet att få vård i samband med abort.”

Svenska Barnmorskeförbundets Etiska råd (2014).

Vi hörs,
Mia

**Svenska
Barnmorskeförbundet
Förbundsstyrelsen**

Ta gärna kontakt med oss!

Mia Ahlberg
mia.ahlberg@barnmorskeforbundet.se

Eva Nordlund
eva.nordlund@barnmorskeforbundet.se

Marianne Weichselbraun
marianne.weichselbraun@barnmorskeforbundet.se

Roxana Aguilar
roxana.aguilar@barnmorskeforbundet.se

Mia Barimani
mia.barimani@barnmorskeforbundet.se

Camilla Ekstrand
camilla.ekstrand@barnmorskeforbundet.se

Barbro Fritzon
barbro.fritzon@barnmorskeforbundet.se

Åsa Mömer
asa.morner@barnmorskeforbundet.se

Susanne Åhlund
susanne.ahlund@barnmorskeforbundet.se

Läs mer på www.barnmorskeforbundet.se

Reproduktiv hälsa

KONFERENS 2–3 MAJ 2017 JÖNKÖPING

Mer information, program och anmälan på hemsidan.

Välkomna!

Jönköpings läns barnmorskesällskap

– Svenska Barnmorskeförbundet

www.barnmorskeforbundet.se

